

23.6.2014

Valtuustoaloite: Sukupuolisensitiivisen kasvatuksen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Kasvatus- ja opetustyössä uusinnetaan usein kaksijakoisia, stereotyyppisiä sukupuolikäsityksiä: tytöiltä ja pojilta odotetaan tiedostamattomasti erilaista käytöstä ja soveliaan käytöksen rajat määrittävät usein sukupuolen mukaan.

Sukupuoli ja siihen liittyvät rajat, odotukset ja stereotyyppiat ovat yksi yhteiskunnallinen ulottuvuus, johon liittyy epätasa-arvoa tuottavia ja ylläpitäviä rakenteita, joilla rajoitetaan yksilöiden kasvua, kehitystä ja toimintamahdollisuuksia.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuksen järjestäjinä kunnilla on merkittävä rooli yksilöiden yhdenvertaisuuden edellytysten luomisessa ja erilaisten epätasa-arvoisten rakenteiden purkamisessa. Sukupuoliseen epätasa-arvoon liittyvien rakenteiden purkaminen vaatii suurten taloudellisten resurssien sijaan asennetta ja tahtoa muuttaa pinttyneitä käytänteitä tai vanhoja ajattelutapoja.

Yksi toimiva tapa vähentää sukupuoleen liittyvää tarpeetonta lokerointia ja stereotyyppittelyä on järjestää varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa työskenteleville opettajille ja muille ammattiryhmille sukupuolisensitiiviseen pedagogiikkaan ohjaavaa koulutusta. Koulutuksen avulla voidaan tukea kasvatus- ja opetustyössä toimivia ihmisiä tunnistamaan erilaisia ei-toivottuja sukupuolittamisen tapoja ja tarjota konkreettisia vinkkejä siihen kuinka asenteita ja käytäntöjä voidaan arjessa muuttaa.

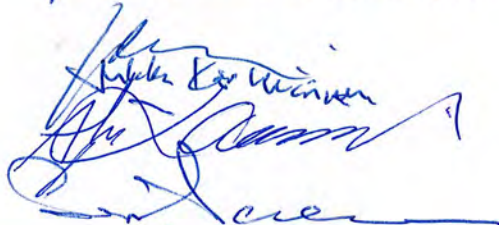
Sukupuolisensitiivinen pedagogiikka tai kasvatus ei tarkoita sukupuolten olemassa olon kieltämistä, vaan tukee kasvattajia ja opettajien kohtamaan lapset ja nuoret yksilöinä ilman tarpeetomia sukupuoleen liitettyä ennako-odotuksia. Sukupuolisensitiivinen kasvatus on linjassa muun muassa tulevan esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kanssa, jonka luonnoksessa linjataan, että "esiopetuksen tulee edistää lasten mahdollisuuksia kehittää kykyjään ja tehdä valintoja ilman sukupuolesta johtuvia ennako-oletuksia ja rajoituksia".

Sukupuolisensitiivinen kasvatus tukee erityisesti niiden lasten ja nuorten kehitystä, joilla on vaikeinta mukautua ahtaisiin stereotyyppisiin malleihin sukupuolista, mutta samanaikaisesti auttaa koko yhteisöä arvostamaan ja kohtaamaan moninaisuutta, yksilöllisyyttä ja yksilöiden välistä yhdenvertaisuutta jo varhaislapsuudesta lähtien.

Opettajille ja muille kasvatuksen ja opetuksen parissa työskenteleville työntekijöille suunnatun koulutuksen toteuttamiseen voidaan hakea yhteistyökumppaneita sekä kansalaisjärjestökentältä että yliopistomaailmasta hyväksikäyttäen jo olemassa olevia teemaa käsittelevää materiaalia ja aineistoa.

Elina Sandelin

LI ANDERSSON

